

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
dr inż. Rafał Gawin

Warszawa, dnia 20 lutego 2023 r.

INFORMACJA
Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki
nr 7/2023

**w sprawie poziomu mnożników, współczynników sezonowych i rabatów,
o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, uwzględnianych
w kalkulacji taryf dla usług przesyłania paliw gazowych
na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.**

1. Wprowadzenie

W myśl art. 23 ust. 2 pkt 11a ustawy – Prawo energetyczne do zakresu działania Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE) należy (...) wykonywanie obowiązków organu regulacyjnego wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 rozporządzenia 715/2009¹, w tym rozporządzenia Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu (Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2017 s. 29), zwanego dalej „Kodeksem taryfowym”.

Zgodnie z art. 1 Kodeksu taryfowego określa on zasady dotyczące zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu, w tym zasady dotyczące stosowania metody wyznaczania ceny referencyjnej, powiązane z nimi wymogi w zakresie konsultacji i publikacji, a także zasady dotyczące obliczania cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności.

W świetle art. 28 ust. 1 i 2 Kodeksu taryfowego Prezes URE jest zobowiązany do przeprowadzania konsultacji z organami regulacyjnymi wszystkich bezpośrednio połączonych państw członkowskich UE oraz z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami dotyczących:

- a) poziomu mnożników,
- b) poziomu współczynników sezonowych i ich obliczeń określonych w art. 15 Kodeksu taryfowego,
- c) poziomów rabatów określonych w art. 9 ust. 2 i art. 16 Kodeksu taryfowego, tj. rabatów na punktach wejścia z terminalu LNG oraz rabatów stosowanych w celu obliczenia cen bazowych

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009 r. s. 36).

standardowych produktów z zakresu zdolności^{2,3} przerywanej, w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., zwanego dalej „Operatorem” oraz sieci będącej własnością przedsiębiorstwa System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ S.A., zwanego dalej „EuRoPol GAZ”, na której Operator pełni funkcję operatora systemu przesyłowego gazowego na podstawie decyzji z dnia 17 listopada 2010 r. znak: DPE-4720-4(8)/2010/6154/BT.

W myśl art. 28 ust. 2 Kodeksu taryfowego ww. konsultacje przeprowadza się w każdym okresie taryfowym. Natomiast okres taryfowy, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 23 Kodeksu taryfowego, oznacza okres, w którym obowiązuje określony poziom cen referencyjnych, trwający co najmniej jeden rok i nie dłużej niż okres regulacyjny. W związku z tym, że taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych są zatwierdzane na okres 12 miesięcy, przedmiotowe konsultacje są przeprowadzane każdego roku.

Po zakończeniu konsultacji, zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE, krajowy organ regulacyjny podejmuje i publikuje uzasadnioną decyzję dotyczącą aspektów, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)–c) Kodeksu taryfowego, biorąc pod uwagę stanowiska organów regulacyjnych bezpośrednio połączonych państw członkowskich.

Piąte konsultacje⁴ w zakresie mnożników, współczynników sezonowych, poziomów rabatów na punktach wejścia z terminalu LNG oraz rabatów stosowanych w celu obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej dla 2024 r. zostały przeprowadzone w okresie od dnia 14 listopada 2022 r. do 16 stycznia 2023 r. i dotyczyły sieci przesyłowej Operatora oraz sieci będącej własnością EuRoPol GAZ-u. W trakcie konsultacji wpłynęła opinia Regulatora Duńskiego⁵ wyrażająca brak zastrzeżeń odnośnie konsultowanych zagadnień.

Postanowienia niniejszej informacji, uwzględniające wyniki powyższych konsultacji, będą miały zastosowanie w kalkulacji taryf na 2024 r.

Niezależnie od powyższego warto dodać, że w dniu 31 marca 2022 r. zostały wydane dwie decyzje na podstawie art. 27 ust. 4 Kodeksu taryfowego w sprawie metod wyznaczania cen referencyjnych na lata 2023-2024⁶, obejmujących elementy określone w art. 26 tego aktu, w zakresie własnej sieci przesyłowej Operatora oraz w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością EuRoPol GAZ-u.

² Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 4 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/459 z dnia 16 marca 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 984/2017 (Dz. Urz. UE L 72/1 z 17.03.2017), zwanego dalej „rozporządzeniem NC CAM”, standardowy produkt z zakresu zdolności oznacza określoną ilość zdolności przesyłowej w określonym czasie w danym punkcie połączenia międzysystemowego.

³ Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia 715/2009 zdolność oznacza maksymalny przepływ — wyrażony w normalnych metrach sześciennych na jednostkę czasu lub w jednostkach energii na jednostkę czasu — do którego użytkownik sieci jest uprawniony zgodnie z postanowieniami umowy przesyłowej. Natomiast zgodnie z art. 10 rozporządzenia NC CAM oferowana zdolność jest wyrażona w kWh/h lub kWh/d.

⁴ <https://www.ure.gov.pl/pl/biznes/taryfy-zalozenia/mnozniki-wspolczynniki-sezonow/10658,Konsultacje-w-zakresie-rabatow-mnoznikow-i-wspolczynnikiow-sezonowych-do-taryf-na.html>

⁵ Forsyningstilsynet – Danish Utility Regulator.

⁶ <https://www.ure.gov.pl/pl/biznes/taryfy-zalozenia/metody-wyznaczania-cen-referen-1/10196,Decyzje-Prezesa-URE-w-sprawie-metod-wyznaczania-cen-referencyjnych-stosowanych-w.html>

2. Mnożniki, współczynniki sezonowe oraz rabaty, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, do taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych siecią własną Operatora na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

2.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego.

Wartości mnożników do taryfy dla sieci własnej Operatora dla standardowych produktów z zakresu zdolności na 2024 r. przedstawia Tabela nr 1.

Tabela nr 1. Wartości mnożników dla standardowych produktów z zakresu zdolności – taryfa dla sieci własnej Operatora na 2024 r..

Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Mnożnik	2,20	2,20	1,45	1,27

Powyższe wartości mnożników mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w Kodeksie taryfowym i będą stosowane zarówno na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE, z krajami trzecimi⁷, jak i wewnętrznych punktach systemu przesyłowego (dla gazu E⁸ i L⁹), w tym punktach wejścia/wyjścia z/do podziemnych magazynów gazu (PMG).

W art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego zostały określone dopuszczalne wartości mnożników dla następujących produktów z zakresu zdolności:

- kwartalnych i miesięcznych standardowych produktów z zakresu zdolności – nie mniej niż 1 i nie więcej niż 1,5;
- dobowych i śróddziennych standardowych produktów z zakresu zdolności - nie mniej niż 1 i nie więcej niż 3 (w uzasadnionych przypadkach wartość mnożnika może wynosić mniej niż 1, ale więcej niż 0 oraz więcej niż 3).

Skalkulowane wartości mnożników mają na celu motywowanie użytkowników systemu przesyłowego do priorytetowego traktowania rezerwacji produktów długoterminowych z zakresu zdolności (rocznych i dłuższych), które przyczyniają się do generowania właściwych impulsów w zakresie kierunków rozbudowy systemu przesyłowego. Jednocześnie mnożniki te umożliwiają uczestnikom rynku elastyczne korzystanie z systemu przesyłowego poprzez optymalizację przepustowości rezerwowanej w trakcie roku dzięki wykorzystaniu produktów krótkoterminowych (kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych). Poziom mnożników odzwierciedla również w cenach produktów krótkoterminowych ryzyko Operatora z tytułu ewentualnej utraty przychodów spowodowanej sprzedażą produktów krótszych niż roczne.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia równowagi pomiędzy - z jednej strony ułatwieniem krótkoterminowego obrotu gazem, z drugiej zaś zapewnianiem długoterminowych sygnałów dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy, zdecydowano się na przyjęcie wartości mnożników identycznych jak w 2023 r. tj. z wyższej połowy rekomendowanych przedziałów, o których mowa w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

⁷ o których mowa w art. 2 ust. 1 Kodeksu taryfowego, tj. Białorusią i Ukrainą.

⁸ E – gaz ziemny wysokometanowy – grupa E.

⁹ L – zaazotowany gaz ziemny – grupa L, podgrupa Lw.

Należy również wskazać na zalecenie ACER nr 01/2021 z dnia 19 lipca 2021 r. w sprawie ustalania poziomu mnożników mających zastosowanie w kalkulacji taryf dla usług przesyłania gazu dotyczących produktów z zakresu zdolności przesyłowej innych niż roczne¹⁰, w którym ACER zrezygnowała z ograniczenia maksymalnego poziomu mnożników dla dobowych i śróddziennych produktów z zakresu zdolności od dnia 1 kwietnia 2023 r. do wartości 1,5 – stosownie do postanowień art. 13 ust. 3 Kodeksu taryfowego. ACER stwierdziła jednocześnie, że istniejące różnice pomiędzy punktami połączeń międzysystemowych usprawiedliwiają pozostawienie dotychczasowego poziomu elastyczności w tym zakresie, przewidzianego w art. 13 ust. 1 lit. b Kodeksu taryfowego, oraz wskazują na zasadność stosowania indywidualnego podejścia w każdym przypadku. W pkt 1 powyższego dokumentu ACER zaleca szczegółowe uzasadnianie decyzji organów regulacyjnych w sytuacji, gdy poziom mnożników dla produktów dobowych i śróddziennych z zakresu zdolności przekracza górny próg, o którym mowa w art. 13 ust. 1 lit. b Kodeksu taryfowego, tj. 3. Natomiast w pkt 2 zalecenia ACER podkreśliła wagę wzajemnych konsultacji organów regulacyjnych sąsiadujących krajów UE, mających na uwadze lepszą koordynację decyzji dotyczących mnożników i współczynników sezonowych dla transgranicznych punktów połączeń międzysystemowych, w celu uniknięcia ustalenia sprzecznych bodźców po każdej stronie takiego połączenia.

W związku z faktem, że wartości mnożników i współczynników sezonowych przyjęte na 2024 r. mieszczą się w granicach określonych w art. 13 ust. 1 i 2 Kodeksu taryfowego powyższe zalecenie ACER nie wpływa zasadniczo na niniejszą informację.

2.2. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego.

Stosownie do postanowień art. 15 ust. 1 Kodeksu taryfowego do obliczenia cen bazowych produktów krótkoterminowych na 2024 r., łącznie z mnożnikami, będą stosowane współczynniki sezonowe. Zgodnie z definicją zamieszczoną w art. 3 pkt 21 Kodeksu taryfowego współczynnik sezonowy oznacza współczynnik odzwierciedlający zmienność zapotrzebowania w ciągu roku, który można stosować w połączeniu z odpowiednim mnożnikiem.

Zastosowanie współczynników sezonowych ma na celu zwiększenie efektywności wykorzystania systemu przesyłowego poprzez stosowanie wyższych cen bazowych w okresach, w których system ten jest intensywniej wykorzystywany oraz niższych w okresie słabszego wykorzystania systemu. Zróżnicowanie cen bazowych powinno stanowić zachętę dla użytkowników systemu przesyłowego dla przeniesienia poboru gazu z okresu wysokiego wykorzystania tego systemu i tym samym przyczynić się do ograniczenia nakładów inwestycyjnych na jego rozbudowę.

Metodologia obliczania współczynników sezonowych została opisana w art. 15 Kodeksu taryfowego i opiera się na przewidywanych przepływach. Obliczeń współczynników sezonowych dokonano w oparciu o przewidywane wolumeny gazu w punktach wyjścia z systemu przesyłowego gazu E i L (z wyłączeniem wolumenów gazu przesłanych do punktów wyjścia do PMG), oszacowane na podstawie średniej ich wartości z lat 2019-2021. Przyjęcie średnich wolumenów z okresu trzyletniego ma na celu ustabilizowanie poziomu tych współczynników i tym samym ograniczenie wpływu danych z roku, który mógłby być niereprezentatywny.

¹⁰ https://extranet.acer.europa.eu//Official_documents/Acts_of_the_Agency/Recommendations/ACER%20Recommendation%2001-2021%20on%20Multipliers.pdf

W przypadku usług kwartalnych przyjęto wariant, o którym mowa w art. 15 ust. 5 lit a) pkt (i) Kodeksu taryfowego (średnia arytmetyczna poszczególnych współczynników sezonowych stosowanych przez okres trzech miesięcy).

Szczegółowe obliczenia współczynników sezonowych zostały przedstawione w załącznikach 1-3 do dokumentu konsultacyjnego¹¹.

Poziomy współczynników sezonowych do taryfy dla sieci własnej Operatora na 2024 r. dla poszczególnych rodzajów produktów z zakresu zdolności przedstawia Tabela nr 2.

Tabela nr 2. Współczynniki sezonowe – taryfa dla sieci własnej Operatora

Miesiąc\Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Styczeń	1,18	1,18	1,18	1,13
Luty	1,11	1,11	1,11	
Marzec	1,09	1,09	1,09	
Kwiecień	0,98	0,98	0,98	0,92
Maj	0,93	0,93	0,93	
Czerwiec	0,84	0,84	0,84	
Lipiec	0,84	0,84	0,84	0,85
Sierpień	0,84	0,84	0,84	
Wrzesień	0,87	0,87	0,87	
Październik	0,99	0,99	0,99	1,07
Listopad	1,07	1,07	1,07	
Grudzień	1,16	1,16	1,16	

Średnia arytmetyczna z iloczynów współczynnika sezonowego i odpowiedniego mnożnika, obliczona zgodnie z art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego, mieści się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

Operator uwzględni w taryfie współczynniki korekcyjne, będące iloczynem odpowiedniego mnożnika i współczynnika sezonowego, zaokrąglone z dokładnością do 2 miejsc po przecinku.

Mnożniki i współczynniki sezonowe nie ulegają zmianie w przypadku obrotu wtórnego produktami z zakresu zdolności.

Przyjęte mnożniki i współczynniki sezonowe powinny zapewnić zachowanie dotychczasowej równowagi pomiędzy wykorzystaniem przez uczestników rynku produktów krótko- i długoterminowych, co korzystnie wpływa na stawki przesyłowe dla wszystkich podmiotów korzystających z polskiego systemu przesyłowego, a także daje sygnały dla efektywnego inwestowania w ten system. Poziom współczynników sezonowych został przyjęty z uwzględnieniem konieczności zapewnienia ekonomicznego i efektywnego wykorzystania infrastruktury przesyłowej w ciągu całego roku oraz lepszego odzwierciedlenia kosztów poprzez stawki przesyłowe.

¹¹ <https://www.ure.gov.pl/pl/biznes/taryfy-zalozenia/mnozники-wspolczynniki-sezonow/10658,Konsultacje-w-zakresie-rabatow-mnozников-i-wspolczynnikiw-sezonowych-do-taryf-na.html>

Założeniem przyjętych wartości mnożników i współczynników sezonowych jest preferowanie kontraktów długoterminowych, które zapewniają Operatorowi płynność finansową przez cały rok. Wynika to ze specyfiki działalności operatora systemu przesyłowego, polegającej na tym, że przesyłanie paliwa gazowego nasila się w tzw. sezonie grzewczym, natomiast koszty przesyłania, konserwacji sieci ponoszone są przez Operatora w ciągu całego roku.

2.3. Zastosowanie mnożników i współczynników sezonowych.

Obliczone mnożniki i współczynniki sezonowe będą stosowane na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE, z krajami trzecimi oraz wewnętrznych punktach systemu przesyłowego (dla gazu E i L), w tym punktach wejścia/wyjścia z/do PMG, do rozliczania usług świadczonych na zasadach krótkoterminowych.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu będzie obliczana wg następującego wzoru, z zastrzeżeniem pkt 2.6. i 2.7.:

$$Op = Mn * Ws * Ss * Mu * T / 100$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł],
- Mn – mnożnik,
- Ws – współczynnik sezonowy,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h],
- Mu – moc umowna [kWh/h],
- T – liczba godzin świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h].

2.4. Poziom rabatów w punkcie wejścia do systemu przesyłowego z instalacji LNG - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego.

Poziom rabatu w odniesieniu do taryf opartych na zdolnościach w punktach wejścia do własnego systemu przesyłowego Operatora z instalacji LNG w taryfie na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. wyniesie 100 %.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego w punktach wejścia z instalacji LNG (...) można stosować rabat w odniesieniu do taryf przesyłowych opartych na zdolności w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw. Należy zauważyć, że polski rynek gazu ziemnego jest rynkiem średniej wielkości o wysokim stopniu uzależnienia od dostaw z jednego kierunku. Do 2017 roku głównym źródłem pozyskania gazu z zagranicy, pomimo rozbudowy połączeń międzysystemowych na zachodniej i południowej granicy, był kierunek wschodni. Krajowe wydobycie gazu ziemnego w 2021 r. stanowiło ok. 17,6 %¹² krajowego bilansu dostaw gazu ziemnego. W konsekwencji, wysoki poziom uzależnienia rynku polskiego od dostaw gazu z jednego kierunku miał znaczący wpływ na poziom cen gazu. Fizyczna dywersyfikacja dostaw gazu, której elementem jest terminal LNG, powinna przyczynić się do obniżenia cen gazu w Polsce.

¹² Sprawozdanie z działalności Prezesa URE w 2021 r. s. 204.

Terminal LNG jako alternatywne źródło dostaw ma za zadanie wspierać procesy rozwoju konkurencji na rynku gazu. Dzięki uruchomieniu Terminalu LNG w Świnoujściu powstały warunki do wejścia na polski rynek gazu podmiotom, które funkcjonują na światowym rynku LNG. Wzrost konkurencji po stronie dostawców gazu służy poprawie pozycji negocjacyjnych spółek obrotu gazem w Polsce.

W związku z powyższym dla punktu wejścia do systemu przesyłowego z Terminalu LNG w Świnoujściu, od momentu rozpoczęcia regazyfikacji tj. od czerwca 2016 r., w odniesieniu do taryf opartych na zdolności stosowany jest rabat w wysokości 100 %. Rozwiązanie to zostało wprowadzone głównie przez wzgląd na kluczowe znaczenie terminalu LNG dla:

- zwiększenia bezpieczeństwa dostaw gazu do Polski poprzez dywersyfikację kierunków dostaw oraz zapewnienie dostępu do globalnego rynku gazu - w pełni niezależnego od perturbacji na rynku lokalnym i regionalnym,
- rozwoju konkurencji na krajowym rynku gazu poprzez stworzenie możliwości pozyskania gazu przez dostawców krajowych z nowego źródła.

2.5. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej (z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego) - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego.

W 2024 r. dla wszystkich punktów połączeń międzysystemowych własnego systemu przesyłowego Operatora z krajami UE oraz z krajami trzecimi, jak również dla wewnętrznych punktów wejścia/wyjścia, w rozliczeniach standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej¹³ (podobnie jak w 2023 r.) będzie stosowana metoda *ex-ante*, o której mowa w art. 16 ust. 1-3 Kodeksu taryfowego.

Ceny bazowe standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej będą obliczane poprzez pomnożenie cen bazowych danych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej przez różnicę między 100 % a poziomem rabatu *ex-ante*.

W 2024 r. dla usług przerywanych, w tym przerywanych warunkowo ciągłych, z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, będzie stosowany następujący poziom rabatu *ex-ante*:

- **6%** dla rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych produktów z zakresu zdolności dla gazu E oferowanych na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE oraz z krajami trzecimi,
- **2%** dla produktów rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych z zakresu zdolności dla gazu E i L oferowanych na wewnętrznych punktach wejścia/wyjścia¹⁴.

Prawdopodobieństwo przerwania usługi zostało oszacowane w oparciu o dane dotyczące rezerwacji przepustowości w okresie od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. z wykorzystaniem wiedzy eksperckiej służb technicznych Operatora, ze względu na nie występowanie

¹³ Zdolność przerywana jest to zdolność przesyłowa gazu, która może zostać ograniczona przez Operatora w zakresie od 0 do 100%.

¹⁴ Z uwzględnieniem PMG, dla których w przypadku korzystania ze zdolności przerywanej wystąpi kumulacja rabatu w wysokości 2% oraz rabatu w wysokości 80%.

ograniczeń/przerwań produktów z zakresu zdolności przerywanej w 2021 r oraz w I półroczu 2022 r.

Współczynnik korygujący A został przyjęty jako równy 1 dla wszystkich standardowych produktów przesyłowych dla usług realizowanych na warunkach przerywanych. Obliczone prawdopodobieństwa przerwania rzeczonych usług w wystarczającym stopniu odzwierciedlają szacowaną wartość ekonomiczną danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej i dlatego nie jest uzasadniony dodatkowy wzrost rabatu *ex-ante* wynikający z zastosowania współczynnika A większego od 1.

Rabat *ex-ante* został obliczony zgodnie z metodą określoną w art. 16 ust. 2-3 Kodeksu taryfowego, według następującego wzoru:

$$D_{i\text{ex-ante}} = A \times \text{Pro} \times 100 \%$$

gdzie:

$D_{i\text{ex-ante}}$ - poziom rabatu *ex-ante*,

A - współczynnik korygujący, ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28, stosowany w celu odzwierciedlenia szacowanej wartości ekonomicznej danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, obliczany dla poszczególnych, niektórych lub wszystkich punktów połączeń międzysystemowych, który wynosi nie mniej niż 1,

Pro - współczynnik oznaczający prawdopodobieństwo przerwania usługi, który jest ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28 i odnosi się do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej.

Współczynnik Pro został obliczony dla poszczególnych punktów wejścia/wyjścia systemu przesyłowego gazu zgodnie z rodzajem oferowanego standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej na podstawie prognozowanych informacji na temat jego elementów, według następującego wzoru:

$$\text{Pro} = \frac{N \times D_{\text{int.}}}{D} \times \frac{\text{CAP}_{\text{av.int.}}}{\text{CAP}}$$

gdzie:

N - przewidywana liczba przerw w świadczeniu usługi w czasie D,

$D_{\text{int.}}$ - wyrażony w godzinach średni czas trwania przewidywanych przerw w świadczeniu usługi,

D - całkowity czas trwania danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, wyrażony w godzinach,

$\text{CAP}_{\text{av. int.}}$ - przewidywana średnia ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do każdej przerwy w świadczeniu usługi, związana z danym rodzajem standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

CAP - całkowitą ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej.

2.6. Zastosowanie rabatu *ex-ante* w przypadku krótkoterminowych usług przerywanych, w tym przerywanych warunkowo ciągłych, z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu świadczoną na zasadach przerywanych lub przerywanych warunkowo ciągłych będzie obliczana wg następującego wzoru, z zastrzeżeniem pkt 2.7.:

$$Op = (100\% - Di_{ex-ante}) * Mn * Ws * Ss * Mu * T/100$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu na zasadach przerywanych, w tym przerywanych warunkowo ciągłych (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł], z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego,
- $Di_{ex-ante}$ - poziom rabatu *ex-ante*,
- Mn – mnożnik,
- Ws – współczynnik sezonowy,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h],
- Mu – moc umowna [kWh/h],
- T – liczba godzin świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h].

Zastosowanie rabatu *ex-ante* wyklucza możliwość stosowania dodatkowego rabatu w przypadku wystąpienia przerwania.

2.7. Usługi wirtualnego przesyłania zwrotnego.

Usługa wirtualnego przesyłania zwrotnego została zdefiniowana w § 2 pkt 24 rozporządzenia taryfowego¹⁵ jako usługa świadczona przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych, polegająca na umownym przesyłaniu paliw gazowych w kierunku przeciwnym do fizycznego przepływu paliw gazowych w fizycznych punktach wejścia do sieci przesyłowej lub punktach wyjścia z sieci przesyłowej.

W przypadku usług wirtualnego przesyłania zwrotnego (długo- i krótkoterminowych), na podstawie § 14 rozporządzenia taryfowego, do cen bazowych jest stosowany współczynnik 0,2 co oznacza w tym przypadku zastosowanie rabatu wynoszącego 80%. Wobec powyższego do rozliczania tych usług nie stosuje się rabatów *ex-ante*, o których mowa w pkt 2.5. Jednakże w związku z art. 16 Kodeksu taryfowego, współczynnik ten (a zatem i rabat 80%) może być stosowany tylko do produktów z zakresu zdolności przerywanej.

Do ustalenia ceny bazowej usług wirtualnego przesyłania zwrotnego świadczonych na zasadach krótkoterminowych stosuje się także mnożniki i współczynniki sezonowe, o których mowa w pkt 2.1. i 2.2. niniejszej informacji.

Opłata za krótkoterminową usługę wirtualnego przesyłania zwrotnego będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op = 0,2 * Mn * Ws * Ss * Mu * T/100$$

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 280).

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę wirtualnego przesyłania zwrotnego gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł],
- Mn – mnożnik,
- Ws – współczynnik sezonowy,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h],
- Mu – moc umowna [kWh/h],
- T – liczba godzin świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h].

3. Mnożniki, współczynniki sezonowe oraz rabaty, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, do taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych w zakresie sieci przesyłowej przedsiębiorstwa EuRoPol GAZ na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

3.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego.

Wartości mnożników do taryfy dla sieci EuRoPol GAZ dla standardowych produktów z zakresu zdolności na 2024 r. przedstawia Tabela nr 3.

Tabela nr 3. Wartości mnożników dla standardowych produktów z zakresu zdolności – taryfa dla sieci EuRoPol GAZ-u na 2024 r..

Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Mnożnik	1,95	1,95	1,30	1,10

Powyższe mnożniki będą stosowane na wszystkich punktach wejścia i wyjścia do/z systemu przesyłowego gazu należącego do EuRoPol GAZ-u, do rozliczania usług świadczonych na zasadach krótkoterminowych. Wartości mnożników mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

Mając na uwadze postanowienia art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego, dla taryfy EuRoPol GAZ-u nie są ustalane współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 15 Kodeksu taryfowego.

3.2. Zastosowanie mnożników.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu, z zastrzeżeniem pkt 3.4. i 3.5., będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op = Mn * Ss * Mu * T/100$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł],
- Mn – mnożnik,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h],
- Mu – moc umowna [kWh/h],
- T – liczba godzin świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h].

3.3. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej (z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego) - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego.

W 2024 r. do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej oferowanej na sieci przesyłowej przedsiębiorstwa EuRoPol GAZ, podobnie jak w 2023 r., będzie stosowany rabat *ex-ante*, o którym mowa w art. 16 ust. 1 – 3 Kodeksu taryfowego. Stosowanie takiego samego podejścia jak w przypadku sieci własnej Operatora zapewnia większą transparentność i upraszcza rozliczenia z tytułu korzystania z usług świadczonych na zasadach przerywanych. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. b rozporządzenia 715/2009, operatorzy systemów przesyłowych zapewniają zarówno ciągłe, jak i przerywane usługi związane z dostępem stron trzecich, a cena zdolności przerywanej odzwierciedla prawdopodobieństwo wystąpienia przerw.

Ceny bazowe standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej będą obliczane poprzez pomnożenie cen bazowych danych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej przez różnicę między 100 % a poziomem rabatu *ex-ante*.

W 2024 r. będzie stosowany rabat *ex-ante* w wysokości **10%** dla rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych produktów z zakresu zdolności przerywanych dla gazu E oferowanych w punktach połączeń międzysystemowych sieci przesyłowej przedsiębiorstwa EuRoPol GAZ z krajami UE¹⁶ oraz z krajami trzecimi.

Ocena prawdopodobieństwa przerwania usługi przerywanej została przeprowadzona z wykorzystaniem wiedzy eksperckiej służb technicznych Operatora, ze względu na brak ograniczeń zdolności przerywanej w analizowanym okresie. Prawdopodobieństwo przerwania usługi zostało oszacowane w oparciu o dane dotyczące rezerwacji przepustowości w okresie od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. z zastosowaniem metody dynamicznej (D-2).

Współczynnik korygujący A przyjmuje się na poziomie 1 dla wszystkich standardowych produktów z zakresu zdolności realizowanych na warunkach przerywanych. Obliczone prawdopodobieństwa przerwania rzeczonych usług w wystarczającym stopniu odzwierciedlają szacowaną wartość ekonomiczną danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej i dlatego nie jest uzasadniony dodatkowy wzrost rabatu *ex-ante* wynikający z zastosowania współczynnika A większego od 1.

Rabat *ex-ante* oblicza się zgodnie z metodą określoną w art. 16 ust. 2-3 Kodeksu taryfowego, według następującego wzoru:

$$D_{i\text{ex-ante}} = \text{Pro} \times A \times 100 \%$$

gdzie:

$D_{i\text{ex-ante}}$ - poziom rabatu *ex-ante*,

Pro - współczynnik oznaczający prawdopodobieństwo przerwania usługi, który jest ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28 i odnosi się do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

¹⁶ Z uwzględnieniem punktu połączenia wzajemnego pomiędzy własną siecią przesyłową Operatora oraz siecią przesyłową należącą do EuRoPol GAZ-u (PWP).

A - współczynnik korygujący, ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28, stosowany w celu odzwierciedlenia szacowanej wartości ekonomicznej danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, obliczany dla poszczególnych, niektórych lub wszystkich punktów połączeń międzysystemowych, który wynosi nie mniej niż 1.

Współczynnik Pro oblicza się dla poszczególnych punktów wejścia/wyjścia systemu przesyłowego gazu zgodnie z rodzajem oferowanego standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej na podstawie prognozowanych informacji na temat jego elementów, według następującego wzoru:

$$\text{Pro} = \frac{N \times D_{\text{int.}}}{D} \times \frac{\text{CAP}_{\text{av.int.}}}{\text{CAP}}$$

gdzie:

N - przewidywana liczba przerw w świadczeniu usługi w czasie D,

$D_{\text{int.}}$ - wyrażony w godzinach średni czas trwania przewidywanych przerw w świadczeniu usługi,

D - całkowity czas trwania danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, wyrażony w godzinach,

$\text{CAP}_{\text{av. int.}}$ - przewidywana średnia ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do każdej przerwy w świadczeniu usługi, związana z danym rodzajem standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

CAP - całkowitą ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej.

3.4. Zastosowanie rabatu *ex-ante* w przypadku krótkoterminowych usług przerywanych, z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu świadczoną na zasadach przerywanych będzie obliczana wg następującego wzoru, z zastrzeżeniem pkt 3.5.:

$$\text{Op} = (100\% - D_{\text{ex-ante}}) * M_n * S_s * M_u * T/100$$

gdzie:

Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu na zasadach przerywanych (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł], z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego,

$D_{\text{ex-ante}}$ - poziom rabatu *ex-ante*,

M_n – mnożnik,

S_s – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h],

M_u – moc umowna [kWh/h],

T – liczba godzin świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h].

Zastosowanie rabatu *ex-ante* wyklucza możliwość stosowania dodatkowego rabatu w przypadku wystąpienia przerwania.

3.5. Usługi wirtualnego przesyłania zwrotnego.

W przypadku oferowania usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, na podstawie § 14 Rozporządzenia taryfowego, do cen bazowych stosowany jest współczynnik 0,2 (rabat równy 80%). Niemniej jednak w związku z art. 16 kodeksu taryfowego, współczynnik ten (a zatem i rabat 80%) może być stosowany tylko do produktów z zakresu zdolności przerywanej.

Do ustalenia ceny bazowej usług wirtualnego przesyłania zwrotnego świadczonej na zasadach krótkoterminowych będą miały zastosowanie mnożniki, o których mowa w pkt 3.1. niniejszego dokumentu.

Opłata za krótkoterminową usługę wirtualnego przesyłania zwrotnego będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op = 0,2 * Mn * Ss * Mu * T/100$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę wirtualnego przesyłania zwrotnego gazu w [zł] (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną),
- Mn – mnożnik,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h],
- Mu – moc umowna [kWh/h],
- T – liczba godzin świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h].

Zastosowanie rabatu na podstawie § 14 rozporządzenia taryfowego wyklucza stosowanie dla danego produktu rabatu *ex-ante*, o którym mowa w pkt 3.3.

4. Uwzględnianie aspektów, o których mowa w art. 28 ust. 3 Kodeksu taryfowego

Stosownie do postanowień art. 28 ust. 3 Kodeksu taryfowego Prezes URE podejmując decyzję odnośnie zagadnień wymienionych w ust. 1 tego przepisu bierze pod uwagę odpowiedzi otrzymane w ramach konsultacji oraz następujące aspekty:

a) w odniesieniu do mnożników:

- równowagę między ułatwieniem krótkoterminowego obrotu gazem, a zapewnianiem długoterminowych sygnałów dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy,
- wpływ na przychody z usług przesyłowych oraz ich odzyskanie,
- potrzebę unikania subsydiowania skrośnego między użytkownikami sieci oraz zwiększenia odzwierciedlenia kosztów poprzez ceny bazowe,
- przypadki ograniczeń w fizycznym przepływie paliwa gazowego i ograniczeń umownych,
- wpływ na przepływy transgraniczne,

b) w odniesieniu do współczynników sezonowych:

- wpływ na ułatwienie ekonomicznego i efektywnego wykorzystania infrastruktury,
- potrzebę lepszego odzwierciedlenia kosztów poprzez ceny bazowe.

Analiza powyższych kwestii została przedstawiona w dokumencie konsultacyjnym.

Ponadto należy wskazać, że w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego zostały określone dopuszczalne wartości mnożników dla następujących produktów z zakresu zdolności:

- kwartalnych i miesięcznych standardowych produktów z zakresu zdolności – nie mniej niż 1 i nie więcej niż 1,5;
- dobowych i śróddziennych standardowych produktów z zakresu zdolności - nie mniej niż 1 i nie więcej niż 3 (w uzasadnionych przypadkach wartość mnożnika może wynosić mniej niż 1, ale więcej niż 0 oraz więcej niż 3).

Wartości mnożników ustalone w niniejszej informacji, zarówno dla sieci własnej Operatora jak i sieci należącej do przedsiębiorstwa EuRoPol GAZ mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w Kodeksie taryfowym i będą stosowane zarówno na punktach połączeń międzysystemowych jak i wewnętrznych systemu przesyłowego. Także średnia arytmetyczna iloczynów współczynnika sezonowego i odpowiedniego mnożnika ustalonych dla sieci własnej Operatora, obliczona zgodnie z art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego, mieści się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

Poziom mnożników pozwala Operatorowi na utrzymanie odpowiedniej proporcji między produktami długoterminowymi zapewniającymi Operatorowi stabilność przychodów a przez to możliwość realizacji inwestycji rozwojowych, a produktami krótkoterminowymi, które umożliwiają użytkownikom sieci bilansowanie swoich portfeli zakupowych.

Z uwagi na fakt, iż mnożniki i współczynniki sezonowe stosowane dla produktów krótkoterminowych ustalane są w jednakowej wysokości dla wszystkich punktów wejścia i wyjścia, każdy z użytkowników sieci ponosi takie same opłaty za produkty krótkoterminowe niezależnie od dróg przesyłania gazu. Biorąc pod uwagę powyższe nie występuje wpływ zastosowania mnożników oraz współczynników sezonowych na poziom subsydiowania skróśnego między użytkownikami sieci ani na przepływy transgraniczne.

Dodatkowo, współczynniki sezonowe ustalane są na poziomie odzwierciedlającym rozpływy w systemie przesyłowym uzależnione od rynkowego profilu zapotrzebowania na paliwo gazowe i nie mają one negatywnego wpływu na efektywne wykorzystywanie infrastruktury przesyłowej.

W związku z faktem uwzględniania w kalkulacji taryfy mocy dla usług krótkoterminowych, ustalony poziom mnożników i współczynników sezonowych nie wpłynie na odzyskiwanie przychodu dozwolonego. W przypadku wystąpienia niedostatecznego lub nadmiernego odzyskania przychodu, zastosowany będzie mechanizm konta regulacyjnego, o którym mowa w art. 19 i 20 Kodeksu taryfowego.

Rafał Gawin
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki

/podpisano elektronicznie/